

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.12/2023/7.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. május 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A vízi közlekedés veszélyeztetésének vétsége miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. február 14. napján kihirdetett KB.II.4/2023/6. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. február 14. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett KB.II.4/2023/6. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 233. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő vízi közlekedés veszélyeztetésének vétségében. Ezért őt 280 napi tétel, napi tételenként 1.400 forint pénzbüntetésre és 6 hónap vízi járművezetésről eltiltásra ítélte. Rendelkezett az így kiszabott összesen 392.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, valamint az eljárás során lefoglalt bűnjelről és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az előkészítő ülésen jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítélettel szemben a vádlott terhére fellebbezést jelentett be a pénzbüntetés napi tétel száma és a napi tételhez rendelt összeg mértékének felemelése, továbbá a vízi járművezetéstől eltiltás büntetés időtartamának súlyosítása érdekében. A vádlott és védője a vízi járművezetéstől eltiltás mellőzése érdekében éltek jogorvoslati jogukkal.

[3] Az ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy az iratok között elfekvő jövedelemigazolás adatai szerint a havonta átlagosan nettó 473.351,- forintot kereső, egy nagykorú gyermeke eltartásáról gondoskodó, ingatlan és több jármű - köztük egy kishajó – tulajdonával rendelkező vádlottal szemben – még a fennálló tartozásainak figyelembe vétele mellett is – a pénzbüntetés napi tételszámának és az egy napi

tétel összegének törvényi minimumhoz közelítő mértékben való meghatározása rendkívül enyhe, a büntetési célok elérésére nem alkalmas még a vádlott fennálló tartozásainak figyelembe vétele mellett sem. Ezért álláspontja szerint a büntetési célok maradéktalan elérésre érdekében mindenképpen indokolt a magasabb napi tételszámú pénzbüntetés kiszabása és ezzel egyidejűleg magasabb összegű napi tétel meghatározása.

[4] Kifejtette továbbá, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vízi járművezetéstől eltiltás tartamát meghatározta, mivel az ítéleti tényállásban megjelölt vízi közlekedés szabályainak megszegéséből a vádlott személyében rejlő nagyobb fokú vízi közlekedésbiztonsági veszélyre kell következtetni. A vádlott a cselekményével a járőrtársa életét, testi épségét közvetlen veszélynek tette ki, súlyosabb kimenetelű cselekmény kizárólag a szerencsének és a sértett fizikai képességeinek köszönhetően maradt el. Ennek alapján indokoltnak tartotta hosszabb tartamú vízi járművek vezetésétől történő eltiltás kiszabását.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.176/2023/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint ugyanis a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tétel száma az elbírált gondatlan vétség valós tárgyi súlyát és a vádlott feltárt szolgálati előélete körülményeiben is megnyilvánuló társadalomra veszélyességét megfelelően tükrözi, annak súlyosítása – az elsőfokú ügyészi indítvánnyal ellentétben - nem indokolt. Ugyanakkor a pénzbüntetés egy napi tételszámmal rendelkező összegének és a vízi járművezetéstől eltiltás büntetés időtartamának felemelését szükségesnek tartotta.

[6] Ekörben utalt a 38. BK. vélemény II. pont utolsó mondatában megfogalmazott büntetés kiszabási gyakorlatra, valamint arra, hogy a vádlott jelenlegi beosztása előtt – amikor még nem rendelkezett kisképhajó vezetésre jogosultsággal – más tiszti beosztásokat már ellátott, illetve a helységi Vízügyi Rendőrség állományában nem ő az egyetlen hivatásos állományú rendőr, aki kisképhajó vezetésre jogosított. Ebből következően megalapozatlan az a vádlotti előadás, miszerint a vízi közlekedésre jogosító engedély hiányában állásvesztés fenyegeti, hiszen a vádlott a beosztásában nem pótolhatatlan.

[7] Mindezekre tekintettel azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.II.4/2023/6. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, és emelje fel a Terhelt vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tétel számához rendelt összeget, illetve a vízi járművezetéstől eltiltás büntetés időtartamát hosszabb tartamban határozza meg. Egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[8] A védő a fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a konkrét ügyben nagyobb súllyal veendő figyelembe a 38. BK. vélemény I/A/b. pontja is, melyben a Kúria kimondta, hogy a büntetés kiszabásának a Btk. 80. §-ban felsorolt elvei a járművezetéstől eltiltás alkalmazásánál helyesen úgy érvényesülnek, ha a büntetésnek a közlekedés biztonsága

védelmében kifejeződő sajátot célját akként szolgálják, hogy az elkövetőkre nézve a büntetés célján túlmenően hátrányt ne okozzon. Továbbá hangsúlyozta, hogy a járművezetéstől eltiltás alapjául szolgáló elkövetési körülmények – mint a szándékos veszélyeztetés, az alapvető vagy nagyobb mérvű veszély elhárítását szolgáló közlekedési szabályok semmibe vételét jelző agresszív vezetés, vagy e szabályoknak tudatos és módjánál fogva durva megszegése – jelen ügyben nem voltak feltárhatók.

[9] Emellett a vádlott személyének kóros vonásaira, az eltiltásra okot adó morális fogyatékosságra csak akkor lehet következtetni, ha az elkövető egész életvitelét a fegyelmezetlenség, a megbízhatatlanság, a felelőtlenség, az erőszakosság vagy önzés jellemzi, ami jelen esetben szintén nem áll fenn. Utalt arra is, hogy a vádlott a szolgálati feladatait a vízi jármű vezetésére való alkalmassága nélkül nem tudja ellátni. Hangsúlyozta, hogy a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyai az átlagtól eltérő gazdagodást nem mutatnak, ezért nem látja indokoltnak a pénzbüntetés napi tétel összegének emelését. Mindezekre tekintettel a vízi járművezetéstől eltiltás mellőzést, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[10] A katonai ügyész, valamint a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel – korlátozottan – bírálta felül. Felülbírlata ezért a Be. 590. § (5) bekezdés a-d) pontjai alapján a hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok megtartására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbezési bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította.

[11] A másodfokú katonai tanács a jelen felülbírlat tárgyát képező ítélet meghozatalának előzményeként rögzíti, hogy a Debreceni Regionális Nyomozó Ügyészség a 2022. december 13. napján kelt 3.Nyom.319/2021/29. számú vádiratában Terhelt1 vádlottat a Btk. 233. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő vízi közlekedés gondatlan veszélyeztetésének vétsége elkövetésével vádolta és azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 740. §-a szerinti büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban, büntetővégzésben a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján pénzbüntetést szabjon ki, továbbá a Btk. 55. § (1) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdése, valamint a Btk. 56. § (1) és (3) bekezdése alapján határozott időre tiltsa el a vízi járművek vezetésétől, valamint rendelkezzen a bűnjelekről.

[12] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. január 10. napján tárgyalás mellőzésével hozott KBK.II.40/2022/2. számú büntetővégzésével a vádlottal szemben a Btk. 233. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő vízi közlekedés veszélyeztetésének vétsége miatt 280 napi tétel, napi tételenként 1.400 forint, összesen 392.000 forint pénzbüntetést szabott ki. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztére történő átváltoztatásáról, valamint a nyomozás során lefoglalt bűnjelről.

[13] A büntetővégzéssel szemben a katonai ügyész a törvényes határidőben tárgyalás tartására irányuló indítványt terjesztett elő és a pénzbüntetés napi tételszámának és egy napi tétel összegének súlyosítása, valamint a vízi járművek vezetésétől eltiltás alkalmazását kérte.

[14] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésekre tekintettel lefolytatott felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta, nem vétett olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését. Törvényesen járt el, amikor a büntetővégzéssel szemben előterjesztett tárgyalás tartása iránti kérelemre tekintettel az ügyben előkészítő ülést tűzött ki. Eljárása során betartotta a Be. LXXVI. Fejezetében rögzített perrendi szabályokat.

[15] Az ügyész az előkészítő ülésen egyebekben azt indítványozta, hogy amennyiben a vádlott az előkészítő ülésen a vádirattal egyezően elismeri a bűnösségét és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, a bíróság vele szemben 350 napi tétel, napi tételenként 2500,- forint pénzbüntetést, valamint 2 évre a vízi járművek vezetésétől eltiltás büntetést szabjon ki.

[16] A vádlott az elsőfokú katonai tanács által teljes körűen fogantatosított törvényes figyelmeztetéseket követően a bűnösségét a vád szerint beismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el, a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes. Az elsőfokú katonai tanács a végzés meghozatala során körültekintően vizsgálta azt, hogy a vádlott beismerő vallomását a rendelkezésre álló bizonyítékok aggálytalanul alátámasztják-e. Indokoltan járt el akkor is, amikor az előzőekre tekintettel a vádlottat csupán a személyi körülményeivel kapcsolatban hallgatta ki.

[17] A vádlott terhére bejelentett katonai ügyészi, illetve a vádlott javára bejelentett vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

[18] Az elsőfokú katonai tanács az ítélet [12] bekezdésétől a [20] bekezdéséig a vádirati tényállással egyező, terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített, és a vádlottat a vádirattal egyezően, a Btk. 233. § (1) bekezdésébe ütköző de a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő vízi közlekedés veszélyeztetésének vétségében mondta ki bűnösnek. Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét.

[19] Az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (2) bekezdése figyelembe vételével tett eleget.

[20] Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket helyesen tárta fel. Az irányadó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően értékelte a vádlott javára a bűnösségre is kiterjedő, feltáró, beismerő vallomást, a több évtizedes példás szolgálati múltját, a társadalmilag hasznos egyesületi és korábbi szakszervezeti tevékenységét, illetve több évtizedes járművezetői tapasztalatát, mint ahogyan azt is, hogy egy nagykorú, de nappali tagozatos tanuló gyermeke eltartásáról gondoskodik. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a fentieken túlmenően a vádlott javára kell értékelni az egészségi állapotát is, nevezetesen azt, hogy magas vérnyomást, kezdeti gyomorfekélyt és reflux betegséget diagnosztizáltak nála, illetve mélyvénás trombózis miatt tartós véralvadásgátló kezelés alapján rendszeres orvosi, gyógyszeres ellátásban részesül.

[21] Helyesen járt el a törvényszék, amikor a vádlott terhére értékelte azt, hogy gondatlan magatartásával összefüggésben nem csak absztrakt veszélyhelyzet jött létre, hanem baleset is bekövetkezett, melynek során a vádlotton kívül egy további személy testi épsége is közvetlen veszélybe került, és anyagi kár is keletkezett.

[22] Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a törvénnyel első ízben összeütközésbe kerülő vádlottal szemben a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok maradéktalan eléréséhez szükséges és egyben elégséges is a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és – helyesen - (3) bekezdése szerint kiszabott pénzbüntetés. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács a pénzbüntetés napi tételszámának és az egy napi tétel összegének meghatározásakor sem, a pénzbüntetés napi tételeinek száma a vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyával, míg egy napi tétel összege a vádlott vagyoni- és jövedelmi viszonyaihoz igazodik. A fellebbviteli katonai tanács álláspontja szerint a vádlott a 35 éves rendőri szolgálati viszonya ellenére sem rendelkezik olyan vagyoni és jövedelmi viszonyokkal, melyek a pénzbüntetés napi tétel összegének emelését indokolnák, szem előtt tartva a vádlottat terhelő kölcsönökkel kapcsolatos törlesztőrészlet fizetési, valamint nagykorú, de tanulmányokat folytató gyermeke eltartásával kapcsolatos kötelezettségeket.

[23] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a védő által hivatkozottakkal szemben az elsőfokú katonai tanács jogi álláspontját osztotta a vízi járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása vonatkozásában. Egyetértett a törvényszékkel abban, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a járművezetéstől eltiltás, jelen esetben a vízi jármű vezetésétől való eltiltás Btk. 55. § (1) bekezdés a) pontjára alapított alkalmazása a büntetési célok elérése érdekében akkor indokolt, ha a közlekedési bűncselekmény elkövetési körülményeiből, vagy az elkövető személyiségéből arra lehet következtetni, hogy az elkövetőnek a közlekedésben járművezetőként való részvétele a közlekedés biztonságát, mások életét, vagy testi épségét veszélyezteti.

[24] A gondatlanságból elkövetett közlekedési bűncselekmények esetében a büntetés alkalmazását indokolhatja az, ha az elkövető előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, tehát a járművezetés

szabályainak tudatos megszegése esetén helye lehet, továbbá indokolhatja ezen büntetés kiszabását az elkövető vezetési tapasztalatlansága, a vezetési képességeinek olyan hiánya, mely őt a biztonságos járművezetésben jelentősen korlátozza.

[25] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint a 38. BK. véleményben írtak figyelembe vétele alapján leginkább az elkövetés körülményeire, a bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel levonható az a következtetés, hogy a vízijármű vádlott általi vezetése a későbbiek során veszélyt jelentene a vízi közlekedés rendjére, vagy mások vagyonszolgáltatására. Jelen esetben szem előtt tartva azt is, hogy a vádlott hosszabb közlekedési múltja mellett csak 2016. májusa óta, tehát nem olyan hosszú ideje rendelkezik szolgálati célú kisgéphajó-vezetői képesítést igazoló okmánnyal, illetőleg a terhére rótt szabályszegés súlyára, illetve arra figyelemmel, hogy más testi épségét is veszélyeztette, a vízi járművezetéstől eltiltás mellőzésére nincs törvényes indok.

[26] A csatolt, a folyói Vízirendészeti Rendőrkapitányság által adott tájékoztatás alapján ezen túlmenően az űrs területén az űrsparancsnokon kívül – vagyis a vádlotton kívül – az állománytábla szerint 3 fő körzeti megbízott és 1 fő motorcsónak-vezető dolgozik az űrs illetékességi területén, valamint 1 fő hajóvezetői, jelenleg fel nem töltött beosztás áll rendelkezésre az állománytáblázat szerint. Az kétségtelen, hogy a vádlott e tájékoztatás szerint a vízi képesítés bevonása esetén nem tudja teljesíteni az úszólétesítmények használatáról, üzemben tartásáról, javításáról, karbantartásáról, továbbá a kapcsolódó személyi kötelezettségek meghatározásáról szóló 24/2017. (VII.13.) ORFK utasítás 5. fejezet 10. pontjában és 6. fejezet 11. pontjában meghatározott feladatokat, és a szolgálati feladatok maradéktalan végrehajtását nagy mértékben hátráltathatja ez a körülmény, azonban a fentiek alapján a vízi rendészeti szolgálat ellátásához rendelkezésre áll – a vádlotton kívül - 3 körzeti megbízott is, továbbá egy fel nem töltött beosztás. Mindezekre figyelemmel, valamint a generális prevenciós célok elérésére érdekében a vízi járművezetéstől eltiltás alkalmazása a vádlottal szemben szükséges, az egyebekben a törvényi minimumhoz rendkívül közeli tartamú eltiltás mellőzésére a másodfokú katonai tanács nem talált jogi indokot. A fentieket összességében értékelve a vádlottal szemben járművezetéstől eltiltás büntetés alkalmazása nem tekinthető a büntetés célján túlmutató, aránytalan joghátránynak.

[27] A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[28] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén és a Be. 605. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2023. május 12.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

bíró

bíró

előadó

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.II.4/2023/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.12/2023/7. számú végzése folytán 2023. május 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2023. május 12.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke